

KONKURSNÍ NOVINY

SPOLEHLIVÝ PRÁVNÍ ZDROJ

ROZHOVOR: JUDr. Jarmila Veselá
Podnikatelské insolvence selhávají
ve spravedlivém uspokojování věřitelů

TÉMA: Češi neplatí své dluhy a počet
exekucí roste. Podaří se zastavit tento trend?

»str. 16 Exekutoři dělají úplně stejnou práci jako Celní správa ČR, nebo finanční úřady

»str. 21 Zajišťovací příkaz: Nástroj efektivního výběru daní, který firmy často kritizují

»str. 29 Říjnové stanovisko Unie spolků insolvenčních správců

»str. 32 Restrukturalizace: Vzestupy a pády

9 177 121314 02004 11

Věřitel a insolvenční řízení

1. Úvod prezidenta České asociace věřitelů

Při spolupráci s věřiteli v době, kdy řeší své pohledávky přihlášené do insolvenčního řízení svých dlužníků, zjišťujeme nejčastěji následující nedostatky:

- a) věřitelé nechodí na přezkumná jednání spojená s první schůzí věřitelů a s volbou věřitelského orgánu,
- b) dlužníci historicky bez postihu porušují zákon nezveřejňováním svých ročních účetních závěrek,
- c) dlužníci předávají insolvenčním správcům seznam svého majetku v nevyhovujícím stavu, kdy například pohledávky dlužníka za jeho dlužníky v objemu několika milionů korun nelze úspěšně vymáhat ve prospěch konkurzní podstaty, a přihlášeným věřitelům se tak snižuje výše konečného uspokojení přihlášených pohledávek, které probíhá na základě rozvrhového usnesení po zpeněžení majetku dlužníka.

Mezi věřiteli se však najdou i aktivní účastníci insolvenčního řízení, kteří vstupují do věřitelského orgánu a ve spolupráci se správcem dokáží mnohé nedostatky vyřešit.

V následujícím textu uvádíme další rozbor insolvenčního řízení, v němž věřitelé zbytečně podporovali svého zákazníka poskytováním plnění na fakturu i v době, kdy již dlužník neplatil své závazky.

„Věřiteli důvěřuj, ale prověřuj.“

2. Insolvenční řízení u dlužníka

GAMAGAS Mělník s.r.o., IČ 25107011

Společnost dlužníka byla založena 19. 2. 1997 za účelem podnikání v oboru výstavba inženýrských sítí. Konkurs na majetek dlužníka byl prohlášen v červenci 2017 (v roce 20. výročí vzniku). V posledních letech společnost zaměstnávala přibližně 10 zaměstnanců a vykazovala roční obrat nad 10 milionů Kč. Statutární orgán i vlastníci jsou od založení společnosti stejní.

2.1. Stav před prohlášením konkurzu

Od roku 2012 do roku 2016 byl podán celkem čtyřikrát insolvenční návrh. Až u čtvrtého věřitelského návrhu z listopadu 2016 byl prohlášen v červenci 2017 konkurs.

V internetové aplikaci poskytující kreditní informace byly před podáním insolvenčního návrhu k dispozici tyto VAROVNÉ INFORMACE:

- a) dlužník měl od roku 2012 dluhy z titulu nezaplacených došlých faktur,
- b) v roce 2016 před insolvenčním návrhem byly na katastrálním úřadu zapsány celkem tři zástavní práva na nemovitý majetek dlužníka,
- c) v Centrální evidenci exekucí ČR bylo a stále je evidováno od roku 2012 do roku 2016 celkem 11 exekucí,
- d) dlužník během svého podnikání nezveřejnil žádnou roční účetní závěrku.

V době výskytu největšího počtu varovných informací věřitelé dále poskytovali dlužníkovi svá plnění na fakturu. Z celkového počtu přihlášených pohledávek je to přibližně jedna čtvrtina. Například přihlášky P1, 3, 12, 20, 23, 24, 26, 29, 35, 40, 52, 55. Ani jeden z těchto věřitelů nepatří mezi čtyři zajištěné věřitele. Pohledávka P 35 vznikla až dva měsíce po ukončení výdělečné činnosti dlužníka. To je dva měsíce po poslední fakturu vystavené dlužníkem za svoji činnost.

2.2. Stav po prohlášení konkurzu

Své pohledávky přihlásilo 54 věřitelů v celkovém objemu 21 mil. Kč. Z toho byly 4 mil. Kč zajištěné. V srpnu 2017 byl u dlužníka ukončen poslední pracovní poměr.

Insolvenční správce dosud nezapsal do majetkové podstaty dlužníkovy pohledávky evidované v účetnictví. Důvodem je nepředání podkladů od jednatele.

3. Dotazy věřitelů

- a) Lze napadnout vznik zástavního práva na nemovitosti dlužníka vzniklého v době blízké před a po podání insolvenčního návrhu?
- b) Dlužník předá insolvenčnímu správci seznam svých zaúčtovaných pohledávek za svými dlužníky. Správce je nesepeíše do majetkové podstaty s odůvodněním, že k pohledávkám neobdržel důkazní listiny. Je tento postup správce správný?

4. Odpověď

- a) Otázku je nutné rozložit na dvě části. V případě vzniku zástavního práva před zahájením insolvenčního řízení má insolvenční správce možnost domáhat se prostřednictvím odpůřčí žaloby určení neúčinnosti právního jednání, kterým bylo zástavní právo zřízeno (§ 241 odst. 3 písm d) IZ).¹⁾ Žaloba insolvenčního správce bude úspěšná při současném splnění následujících podmínek ohledně odporovaného právního jednání:
  - i. věřiteli (nově) zajištěné pohledávky se dostalo na úkor ostatních věřitelů vyššího uspokojení, než jaké by mu jinak náleželo v konkurzu;
  - ii. právní jednání dlužník učinil v době, kdy byl v úpadku, nebo toto k jeho úpadku vedlo, a současně jej učinil v období jednoho roku, respektive tří let (v případě, že právní jednání bylo učiněno ve prospěch osoby dlužníkovi blízké, resp. osoby která s dlužníkem tvoří koncern) před zahájením insolvenčního řízení;
  - iii. dlužník poskytl svůj majetek k zajištění již existujícího závazku, aniž šlo o vznik zajištění v důsledku změn vnitřního obsahu zastavené věci hromadně, a neobdržel za zřízení zajištění současně přiměřenou protihodnotu.²⁾

Po zahájení insolvenčního řízení lze nově nabýt právo na uspokojení ze zajištění, které se týká majetku ve vlastnictví dlužníka nebo majetku náležejícího do majetkové podstaty, jen za podmínek stanovených insolvenčním zákonem (§ 109 odst. 1 písm. b) IZ). Pokud by dlužník v rozporu s touto úpravou po zahájení insolvenčního řízení zajištění ke svému majetku zřídil, bylo by takové jednání ve vztahu k jeho věřitelům neúčinné (§ 111 odst. 3 IZ). Neúčinnost takového právního jednání by opět byla založena rozhodnutím soudu o odpůřčí žalobě insolvenčního správce (§ 235 odst. 2 IZ).³⁾

b) Obsahem majetkové podstaty jsou v souladu s § 206 odst. 1 písm h) IZ rovněž dlužníkovy peněžité i nepeněžité pohledávky, včetně pohledávek podmíněných a nesplatných. Insolvenční správce pojme do soupisu rovněž majetek, u kterého není postaveno najisto (je sporné) zdali do něj náleží (§ 224 odst. 1 IZ). Od majetku, u něhož je sporné komu náleží, je však kvalitativně nutné odlišit majetek, u kterého není ověřena jeho existence. Samotná evidence pohledávek v účetnictví její existenci neprokazuje. Je tak správný postup, kdy insolvenční správce ověří před samotným pojetím do soupisu majetkové podstaty existenci pojižmané majetkové hodnoty. Zejména v případě pohledávek je časté, že jejich existenci lze dovodit pouze z účetnictví dlužníka, resp. z jím předložených seznamů majetku, avšak žádná dokumentace prokazující jejich vznik není k dispozici. V takovém případě je na místě soupis pohledávek do majetkové podstaty provést až v okamžiku, kdy jsou dostupné dokumenty (reálně) prokazující existenci dlužníkovy pohledávky. Postup insolvenčního správce tak nelze bez dalšího označit za chybný.

5. Kreditní management

Pojištění pohledávek - III.

V předchozích dílech jsme si obecně vymezili produkt pojištění pohledávek. Jaká kryje rizika.

Ing. Aleš Klauďy,
insolvenční správce dlužníka
VIAMONT a.s.,
identifikační číslo: 646 51 711,
se sídlem
Na Letné 835/9, 415 01 Teplice

nabízí k prodeji směnku vlastní
vystavenou společností
Via Chem Group, a.s., IČO: 266 94 590
se sídlem Rudolfovska 303/113,
370 01 České Budějovice na řad dlužníka.

Podmínky výběrového řízení
jsou dostupné na adrese:
www.klaudy.com (sekce Prodej majetku)

Blíže informace na e-mailové adrese:
muzik@klaudy.com,
nebo na telefonním čísle:
602 345 300 – pan Jan Mužík.

B.1117.5

že jde o kreditní management spíše než pojištění, a zdůraznili si nutnost mít poradce/makléře specialistu. Víme již, že pojištění pohledávek v České republice a Slovenské republice nabízejí 4 globální pojišťovny a omezeně jedna lokální. Majoritním produktem je obrátové pojištění, minoritním saldové. Rozdělili jsme si druhy krytí a podrobně začali se Jmenovitými limity. Zdůraznili jsme důležitost srovnání limitů a práce s nimi (v tomto případě je výhodná spolupráce se specializovaným makléřem, který servis limitů nabízí) a konečně přínos informací o riziku u restriktivních rozhodnutí.

Dnes budeme pokračovat s Nejmenovitými limity. O tyto limity pojišťovnu nežádáte, ale jejich stanovení je ve vaší režii. Podmínky, které musíte splnit, jsou stanoveny v pojistné smlouvě. V případě, že chcete zažít trochu legrace, zadejte vyjednání Nejmenovitého limitu všeobecnému pojišťovákovi. Pokud ale chcete silný funkční nástroj a jistotu plnění ze strany vybrané pojišťovny, poskytněte nezbytné informace o struktuře odběratelů a obchodních podmínkách vašemu specializovanému poradci na kreditní management a ten vám nezbytně vyjednává.

Jeho výstupem pak budou dva hlavní způsoby stanovení Nejmenovitého limitu a to pomocí:

- a) Platební zkušenosti, b) Kreditní informace**
Každá z pojišťoven má v pojistné dokumenta-

ci stanoveny podmínky, za kterých Nejmenovitý limit získáte (samí si stanovíte). Podmínky jsou u každé pojišťovny unikátní a jejich model nelze jednoduše aplikovat na další pojišťovnu. Unikátnost rovněž ztěžuje tabulkovou srovnatelnost. Dochází pak k tomu, že ten, kdo nezná z denní praxe Nejmenovitý limit u všech 4 pojišťoven pohledávek, vysvětluje podmínky na příkladu jedné, jím teoreticky zvládnuté pojišťovny. Toto je ale nesprávný přístup. V praxi vidíme chyby velkých univerzálních makléřů již v jejich prezentačních materiálech.

Podmínky pro stanovení Nejmenovitého limitu pojišťovnu upravují, resp. jejich textace se mění. Ty, které vám pojišťovna nabídla v minulém období, se mohou v dalším změnit. Interně se nám velmi osvědčuje, že naši správci smluv spolu dotazy klientů konzultují, svá stanoviska k dokumentaci konkrétní pojišťovny sdílejí, či dokonce vytvářejí zjednodušené „návodů k použití“ či „překlady z pojišťovnětiny do češtiny“. A zadání od klienta bývá většinou „jednoduché“, typu: „Tady vám posílám platební morálku s odběratelem. Vyhovuje podmínkám Nejmenovitého limitu? A proč?“ Případně: „Proč ne?“

Výše Nejmenovitého limitu uvedeného v pojistné smlouvě může začínat na úrovni desítek tisíc korun, obvykle je však stanovená v hodnotě statisíců (100 – 500 tisíc Kč). U největších pojistek jsme již vyjednali Nejmenovité limity až do výše 2 milionů. Částka a textace Nejmenovi-

tého limitu ovlivňuje ale cenu pojistky. Pojistka bez Nejmenovitého limitu bude velmi pravděpodobně levnější, než ta, která jej obsahuje, volnější podmínky stanovení Nejmenovitého limitu pak dražší než ty přísnější. Podmínky stanovení Nejmenovitého limitu ovlivňují rovněž interní pravidla vašeho kreditního managementu.

Příště nás čeká podrobnější popis způsobů stanovení Nejmenovitých limitů prostřednictvím Platební zkušenosti.

Článek připravili:

JUDr. Pavel Staněk, prezident ČAV

Ing. Pavel Finger, člen představenstva

společnosti CRIF – Czech Credit

Bureau, a.s., Praha

Ing. Josef Petříček, ekonom, viceprezident ČAV

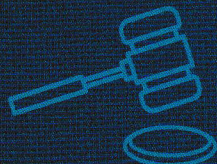
Mgr. Bc. Jan Mašek, společník

Administrace insolvenční CITY TOWER, v.o.s.

Ing. Tomáš Jandera, jednatel,

majitel INSCOM, s.r.o.

- 1) Pořadí pohledávky zajištěného věřitele by mělo být současně ze strany insolvenčního správce popřeno při přezkumném jednání.
- 2) K tomu viz například rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 31. 3. 2014, sp. zn. 29 Cdo 13/2012, KSBR 40 INS 6055/2009.
- 3) Dlužník může zřítit po zahájení insolvenčního řízení zajištění ke svému majetku zejména v rámci čerpání úvěrového financování (§ 42 odst. 3 IZ).

BURZA SPRÁVCŮ likvidátorů a exekutorů

Burza správců je webová aplikace umožňující
efektivní neomezenou inzerci obtížně zpeněžitelného majetku

1000+

Potenciálních zájemců denně

200+

Aktivních inzerentů

Zveřejnění neomezeného počtu inzerátů jen za **790 Kč bez DPH na rok**

+420 602 789 839

d.knotek@kn.cz

www.facebook.com/burzaspravcu

www.burzaspravcu.cz